

Arvopoliittisten, uskonnonvapauteen ja sananvapauteen liittyvien asioiden käsittelyn turvaaminen kunnanvaltuustossa

Kuntalain mukaan kunnanvaltuusto on kunnan ylin päättävä toimielin ja vastaa kunnan toiminnan ja talouden keskeisistä linjauksista. Valtuusto edustaa kunnan asukkaita poliittisen ja arvopoliittisen jakauman mukaisesti, ja sen tehtävänä on tehdä päätöksiä erityisesti asioista, joilla on merkittävää periaatteellista tai yhteiskunnallista ulottuvuutta.

Käytännössä on kuitenkin mahdollista, että valtuustoaloitteessa esitetty asia – vaikka se koskisi arvoja, uskonnonvapautta, sananvapautta tai muuta periaatteellisesti tärkeää kysymystä – päättyy viranhaltijavalmistelun kautta lautakunnan tai kunnanhallituksen ratkaistavaksi ilman, että valtuusto tekee asiasta varsinaista poliittista päätöstä. Tällöin valtuuston rooli kunnan ylimpänä demokraattisena päätöksentekijänä ei toteudu täysimääräisesti.

Jotta valtuusto voi jatkossa käsitellä ja päättää tällaisista asioista asianmukaisesti, on tarpeen selkeyttää menettelyä ja varmistaa, että arvopoliittisesti, uskonnonvapauden kannalta tai sananvapauden näkökulmasta merkittävät kysymykset tuodaan valtuuston päätettäväksi.

Esitämme, että valtuusto päättää:

1. että **valtuustoaloitteet, jotka koskevat arvopoliittisia linjauksia, uskonnonvapauteen liittyviä periaatteita, sananvapauteen liittyviä kysymyksiä tai muita vastaavia periaatteellisia asioita, valmistellaan jatkossa siten, että niistä tuodaan valtuustolle varsinainen päätösesitys**, ei pelkkä toteamus aloitteen käsittelyn päättymisestä;
2. että **kunnanhallitukselle annetaan ohje valmistella tällaiset aloitteet nimenomaan valtuuston päätettäväksi**, eikä ratkaista niitä lautakunnissa tai viranhaltijapäätöksin, ellei kyse ole puhtaasti teknisestä tai toimeenpanoluonteisesta asiasta;
3. että **hallintosääntöä tarkistetaan tarvittaessa** siten, että edellä mainitut asiarohmät määritellään valtuuston päätettäväksi periaatteellisiksi asioiksi.

Tällä menettelyllä varmistetaan, että kunnan ylimmän toimielimen demokraattinen harjinta toteutuu ja että kunnan asukkaiden arvopoliittinen edustus näkyy päätöksenteossa niissä asioissa, joissa sillä on erityistä merkitystä.

Asikkalassa 9.4.2026

Kari Kallio